

חַת־ת לַיּוֹם שֵׁשִׁי פְּרַשְׁתָּ לָךְ לָךְ עֵרַב שַׁבַּת קוֹדֵשׁ י"ב מֵר-חֲשׁוֹן, ה'תשפ"ד

מְקַדֵּשׁ לְמַעַן בְּטַחֲוֹן יוֹשְׁבֵי אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל
"אֶרֶץ אֲשֶׁר תִּמְיַד עֵינֶי ה' אֶלְקֶיךָ בְּה"

מעוניינים להקדיש לזכות יקירכם? צרו קשר kidschitas.he@gmail.com

חֲמִשׁ / שְׁשֵׁי עַם רִשִׁי

בַּחֲמִשׁ הַיּוֹם לּוֹמְדִים עַל בְּרִית בֵּין הַבְּתָרִים, סְפוּרָה שֶׁל הַגֵּר וְהוֹלָדָת יִשְׁמַעְאֵל ה' מִבְּקֵשׁ מֵאַבְרָם שֶׁיַּעֲשֶׂה בְרִית מִלָּה וּלְבַסּוֹף ה' מְשַׁנָּה אֶת שְׁמוֹ שֶׁל אַבְרָם לְאַבְרָהָם.

בְּרִית בֵּין הַבְּתָרִים: אַבְרָם לֹא בִקֵּשׁ סִימָן מֵה' לְכָךְ שֶׁיְהִי לוֹ יְלָדִים אֲבָל הוּא כֹן רָצָה שֶׁה' יִתֵּן סִימָן לְכָךְ שֶׁיַּעֲנִיק לְבָנָיו אֶת אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל פִּיזִית וְלֹא רַק מִתְּנָה רוּחַנִית. הוּא רָצָה לְדַעַת אִיזוֹ זְכוּת תַּעֲמֹד לְבָנֵי יִשְׂרָאֵל לְקַבֵּל אֶת אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל. ה' אָמַר לְאַבְרָם שְׂזֶה יְהִי בְּזְכוּת הַקְּרַבְנוֹת שֶׁבָנֵי יִשְׂרָאֵל יִקְרִיבוּ.

לְכֹן בִּקֵּשׁ ה' מֵאַבְרָם שֶׁיַּבִּיא כַּמָּה חִיּוֹת הַמְּזַכְּרוֹת אֶת הַקְּרַבְנוֹת:

שְׁלוֹשׁ עֲגָלוֹת (בֶּן הַפָּרָה), שְׁלוֹשׁ עֲזִים וְשְׁלוֹשָׁה אֵילִים צְפוּר וְיוֹנָה. (כָּל אֶחָד מֵהֶם מְזַכֵּר סוּג מְסִים שֶׁל קְרַבְנוֹת).

ה' אָמַר לְאַבְרָם לְשַׁחוּט אֶת הַבְּהֵמוֹת וְלַחְצוֹת אוֹתָן לְחֲצֵי (בְּתָרִים). אַבְרָם צָרִיךְ לְפַסֵּעַ בֵּין הַחֲצָאִים כְּמוֹ בְּשֶׁבִיל וְה' יִשְׁלַח אֵשׁ שֶׁתִּלְךָ בֵּין הַחֲצָאִים כְּדִי לְהַרְאוֹת שֶׁהוּא יִקְיֵם אֶת הַבְּטָחָתוֹ. זֶה נִקְרָא **בְּרִית בֵּין הַבְּתָרִים**. אַבְרָם עָשָׂה מֵה שֶׁה' צִוָּה. אֶת הַצְּפוּר הוּא לֹא חָצָה כְּדִי לְהַזְכִּיר שֶׁהַיַּחֲס לְבָנֵי יִשְׂרָאֵל יְהִי שׁוֹנָה מֵהַיַּחֲס לְגוֹיִים. בְּדִיוֹק כְּמוֹ שֶׁהַצְּפוּר בְּבְרִית בֵּין הַבְּתָרִים קִבְּלָה יַחֲס שׁוֹנָה מִבְּעֲלֵי הַחַיִּים הָאַחֲרִים.

עֵיט (עוֹף טוֹרֵף שֶׁנִּזְוֵן מִפְּגָרֵי בְּהֵמוֹת) נִיֶּסֶה לְאַכֵּל מִהַבְּהֵמוֹת שֶׁל הַבְּרִית אֲבָל אַבְרָם לֹא אִפְשָׁר לוֹ. זֶה מְזַכֵּר לָנוּ גַם, שֶׁרַק כְּאֲשֶׁר מְשִׁיחַ יָבוֹא ה' יִתֵּן לוֹ לְהִתְפַּטֵּר מִכָּל הַגּוֹיִים הַמְּצִיִּקִים. אַבְרָם הִתְעַיֵּף וְשָׁקַע בְּשָׁנָה עֲמוּקָה. הוּא חָשַׁשׁ מְאוֹד. ה' הִסְבִּיר לְאַבְרָם שֶׁהוּא חוֹשֵׁשׁ מִכִּיּוֹן שֶׁהוּא מְרַגֵּשׁ שֶׁתְּהִיָּה גְלוּת. אֲבָל ה' יִצִּיל אוֹתָם וְהֵם יֵצְאוּ מִהַגְּלוּת בְּרוּכּוֹשׁ גָּדוֹל (מְאוֹד עֲשִׂירִים). ה' גַּם הִבְטִיחַ לְאַבְרָם שֶׁיְחִיָּה חַיִּים אַרְבָּים וְהִילָדִים שְׁלוֹ יַעֲבְדוּ אֶת ה'. לְבַסּוֹף, הִבְטִיחַ ה' לְאַבְרָם שֶׁבָנֵי יִשְׂרָאֵל יִחְזְרוּ לְאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל. ה' עָשָׂה שֶׁהַשֶּׁמֶשׁ תִּשְׁקַע וְנִהְיָ חָשֶׁךְ. ה' שְׁלַח אֵשׁ בֵּין בְּתָרֵי הַבְּהֵמוֹת וְהִבְטִיחַ לְאַבְרָם שֶׁאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל תְּהִיָּה שְׁלוֹ.

אברם נשא להגר: שרי אמרה לאברם שאולי כדאי שינשא להגר, השפחה שלו (הבת של פרעה) ואולי אז יזכו שיהיה להם ילד משלהם. אברם הבין ששרי אומרת נבואה ולכן עשה זאת. מיד אחרי שהתחתנו, הגר הבחינה שהיא מצפה לתינוק. אבל במקום לשמוח ולהודות לה' הגר התחילה לחשב שהיא טובה יותר משרי, היות והיא עומדת ללדת ולשרי, שהיתה נשואה כל כך הרבה זמן (עשר שנים) עדין אין.

שרי כעסה ואמרה לאברם שעליו לומר להגר שלא לדבר כך, בגלל ששרי כעסה, ה' לא נתן להגר את התינוק בסופו של דבר.

הגר בורחת: אברם אמר לשרי לעשות עם הגר מה שהיא חושבת לנכון שרי החליטה שהיא רוצה לעזור להגר שיהיה לה קצת יותר "בטול" על ידי שתתן לה לעבד קשה. הגר התעצבנה על כך וברחה למדבר. מלאך ה' הגיע ודבר עם הגר (היא היתה רגילה לראות מלאכים בביתו של אברם).

המלאך שאל אותה לאן היא הולכת. הגר ענתה שהיא בורחת משרי. מלאך נוסף אמר לה לחזור לביתה למרות ששרי היא גבירתה (הממנה עליה). מלאך שלישי הבטיח לה שיהיו לה הרבה צאצאים ממנה ומילדים. מלאך רביעי אמר לה שבקרוב יולד לה בן ושתקרא לו ישמעאל היות וה' שמע את בכיה. ישמעאל יהיה מפרע ויריב עם כלם אבל תהיה אחוה וחברות בינו ובין בני משפחתו.

הגר הודתה לה' על חסדו. היא הבינה שלא הגיע לה לראות את המלאכים ושמחה שה' שלח לה בכל זאת. זה מראה לנו שהיא עשתה תשובה ועכשו כבר היה לה "בטול". (הבאר לידה ישבה הגר נקראת "באר לחי ראי" – המקום שבו ראיתי המלאך).

הולדת ישמעאל: קצת אחר כך הגר ילדה בן. למרות שהיא לא ספרה לאברם את מה שאמר המלאך, ברוח הקדש קרא אברם לבן- ישמעאל.

ה' מצוה את אברם לעשות ברית מילה: שלוש עשרה שנים אחר כך, בחדש ניסן, כשאברם היה בן 99 ה' אמר לו שיתן לו מצוה חדשה- ברית מילה.

אברם חשש שאנשים לא ירצו להיות יהודים עם המצוה הזו. אבל ה' אמר לאברם לא לחשש מהברית, ושעל ידי שיעשה אותה הוא יהיה תמים – שלם ומשלם. ה' הבטיח לאברם הרבה ברכות באם יעבר ברית. ה' גם נתן לאברם שם חדש אברהם- אב המון גויים- בגלל שעל ידי הברית הגוף שלו בעת קדוש כדי להיות אבא לבן מיחד.

תהלים / יום י"ב לחדש פרקים ס"ו- ס"ח

בפרק ס"ו, כתוב "הפך ים ליבשה" – ה' הפך את המים לאדמה יבשה בקריעת ים סוף.

חסידות מסבירה שזה בעצם מה שיקרה כשמשיח יבוא.

בדרך כלל יש מים שמכסים את הים, אבל כשה' הופך לאדמה יבשה, כמו בקריעת ים סוף, אפשר לראות את מה שיש בפנים, את מה שבדרך כלל מסתר מהעין.

כשמשיח יבוא, נוכל לראות דברים שנסתרים מעינינו.

בעת איננו יכולים לראות אידך ה' בורא את הכל, אולם כשמשיח יבוא, נוכל לראות זאת!

תניא / אגרת הקדש סימן כ"ז (י"ב מרחשון שנה פשוטה)

התניא היום הוא אגרת שהאדמו"ר הזקן כתב לחסידים אחרי שהרבי שלהם, ר' מענדל הורדוקער נפטר. כאשר הוא היה חי, החסידים סמכו על הרבי שיתן להם עצות בענינים רוחניים ובענינים גשמיים.

באגרת הזו, האדמו"ר הזקן אומר להם לא לדאג, כיון שהדברים האלה ממשיכים אפילו אחרי שהצדיק נפטר.

ראשית, אומר האדמו"ר הזקן יש לדעת שכאשר חסיד מתנהג כמו שהרבי שלו למד אותו, הרבי חי בתוכו, ודרכו בעולם הסובב אותו.

הרבי אמר לחסידים ללמד את האגרת הזו ב' שבט. היא עוזרת להבין איך הצדיק חי לנצח ואת הקשר שיש לחסידים עם הרבי שלהם אחרי ההסתלקות.

היום יום / י"ב מרחשון

למדנו בספר "היום יום" שהאדמו"ר הזקן בהתחלה אמר מאמרים קצרים שנקראו "וערטער".

אחד התורות / פתגמים הקצרים על "שמע ישראל" הוא:

שמע ישראל – יהודי מרגיש ש..

הויה אלקינו – הכח שלנו (אלקינו גם במשמעות של כוח)

בא מדרגה של ה' שנקרא הויה שהיא גבוהה מהטבע, וש..

הויה אחד – ה' הוא אחד.

(הווארט הזה של האדמו"ר הזקן מסביר בכמה מלים, בהמשך האדמו"ר הזקן מפרט זאת בהרחבה

ב"שער היחוד והאמונה").

ספר המצוות / מצוות עשה ע'

המצוה היומית היא אותה מצוה כמו אתמול.

מצוות עשה ע' – אם אדם אינו בטוח שעבר עברה, עליו להביא קרבן שנקרא אשם תלוי.

רמב"ם / הלכות שגגות פרקים ו', ז', ח'

ברמב"ם של היום לומדים על הקרבנות שעל האדם להקריב אם עבר עברה בשוגג.

פרקים ו'-ז': הפרקים האלה מלמדים את ההלכות אם אדם שכח שמשהו הוא עברה ועבר עליה

פעמים רבות. האם הוא צריך להקריב קרבן עבור כל פעם שעבר את העבירה או רק פעם אחת כנגד כל הפעמים ששכח?

פרק ח' – הרמב"ם מלמד על קרבן אשם תלוי – אם אדם לא בטוח שהוא עבר עברה שצריך להקריב

עליה קרבן חטאת (עברה שעונשה פרת אם עברו עליה במזיד) אלו הן ההלכות המפרטות את המצוה היומית מספר המצוות.

זרכי החסידות / התקשרות

אחרי הסתלקות הרבי הרי"צ, היה חסיד שהרגיש מאוד בודד. הוא התגעגע לראות את הרבי הרי"צ.

החסיד כתב מכתב לרבי, ושאל אותו מה לעשות. הרבי אמר לו מה שנאמר באגרת הקדש אותה

לומדים היום בתנאי, שחיות הצדיק היא חזקה יותר לאחר פטירתו, אולם נתן לחוש זאת רק אם

ההתקשרות של החסיד היא בעצמה רבה.

איך נחזק את ההתקשרות שלנו? על ידי למוד חסידות שהרבי למד והתנהגות בדרך החסידות
אותם למד הרבי כפי שחסיד צריך להתנהג.
אז נרגיש שהוא בחיים אתנו אפלו יותר מאשר קודם.

תפלה / אז ישיר חלק ב'

מקדש לעלוי נשמת סבתנו האהובה נחמה צפה בת ר' שמעיה ע"ה גודמן

בסיום שירת הים, אותה שרו בני ישראל בקריעת ים סוף, בני ישראל אמרו: "ה' ימלוך לעולם ועד".
על הפסוק הזה חוזרים פעמים בסיום אמירת אז ישיר. יש מספר פעמים בתפלה בהם בופלים את
אמירת הפסוק בסוף הקטע. עושים זאת בסיום חלק ההללוגיה "כל הנשמה תהלל י-ה הללוגיה". כך
מראים שזהו סיום התשבחות של דוד המלך בתהלים.

גם כאן מראים שמסיימים את השבח של ה' מאז ישיר בחמש.

אחת הסבות שאומרים את שירת הים ("אז ישיר") היא כדי לשבח את ה' מכל חלקי התורה.

קודם שיבחנו באמצעות קטע מהנ"ך (חלקי פסוקי דזמרה הלקוחים מספר תהלים ו"ויברך דוד"
הלקוח מדברי הימים ונחמיה).

אחר כך משבחים את ה' במלות התורה בעצמה! למרות שהחומש היה צריך להיות לפני הנ"ך, הזהר
מסביר שאומרים "אז ישיר" בהמשך כיון שהקטע קרוב יותר לקריאת שמע שהיא דרגה גבוהה יותר של
תפלה.

גאולה ומשיח / ישמעאל מתחת לשיחים

מקדש לעלוי נשמת סבתנו האהובה מרים צימל בת הרב יוסף ברוך ע"ה פרידמן

כאשר הגר וישמעאל גרשו מבית אברהם, ישמעאל חלה מאד. הגר הניחה אותו תחת השיחים
והלכה, כי היה לה קשה לראות את סבלו ואת חסר היכולת שלה לעזור לו. מילות הפסוק הן "ותשלך
את הילד תחת אחד השיחים". המפרשים מסבירים שבפסוק הזה יש רמז למשיח: במילה "שיחים" יש
את אותן אותיות כמו המילה משיח.

בעצם הפסוק הזה אומר שישמעאל יהיה תחת משיח, משיח ישלט עליו. כעת בגלות ישמעאל
(האמה הערבית) לוחמת חזק נגד היהודים. אבל בקרוב, כאשר משיח יבוא, ישמעאל יהיה תחת
שליטתו של משיח.

(ראה ילקוט משיח וגאולה פרשת וירא, פרי דוד)